
De viktigste punktene i fastlegeavtalen

NYHETER OG REPORTASJER

TOM SUNDAR

Email: tom.sundar@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Generelle forutsetninger

Kommunen har ansvaret for å skaffe befolkningen nødvendige legetjenester, men kan ikke ensidig stille krav til legen (1). Oppgaver og forpliktelser kan bare skje i henhold til sentrale avtaler og individuelle avtaler med legene. Legen er selvstendig næringsdrivende i sin kurative praksis, og står fritt til å organisere virksomheten i ulike selskapsformer. Fulltids kurativ virksomhet innebærer en åpningstid på 28 timer per uke, 44 uker per år. Leger som i dag er fastlønt, har rett til å beholde avtalen om fastlønn i fastlegeordningen.

Organisering

Et rådgivende samarbeidsutvalg med like mange representanter fra allmennlegene som fra kommunen, skal legge til rette for en forsvarlig og hensiktsmessig allmennlegetjeneste. Utvalget kan ta stilling til spørsmål om blant annet legebehov og listestørrelse, fordeling av offentlige legeoppgaver og organisering av legevakt. Medisinsk-faglig rådgiver (kommunelege I) er ansvarlig for å tilrettelegge møtene og følge opp sakene i samarbeidsutvalget.

Et allmennlegeutvalg bestående av kommunens allmennleger skal sikre samarbeidet legene imellom, ivareta deres interesser i fastlegeordningen og representere dem overfor kommunen.

Basistilskudd og trygderefusjoner

Istedenfor dagens ordning med driftstilskudd eller fastlønn, vil allmennlegen få et basistilskudd på 278 kroner per listepasient per år. Forholdet mellom basistilskudd og trygderefusjoner blir 30/70, hvilket betyr at refusjonstakstene økes. De nye takstene som vil gjelde i fastlegeordningen, er lagt ut på Internett (2). I kommuner der fastlegeordningen er suspendert, godtgjøres legen med et tilskudd på kr 430 000 per år for full praksis (28 t/uke eller mer), i tillegg til at legen beholder trygderefusjonene.

Listeregulering

Det er lagt til grunn at legen skal ha 500–

2 500 personer på sin liste ved fulltids kurativt årsverk, men legen har rett til å sette et tak ved 1 500. Flere leger kan gå sammen og etablere felleslister, noe som er regulert i forskriften. Legen kan kreve listereduksjon på grunn av helsemessige forhold, omsorgsansvar, alder over 60 år eller en særlig arbeidskrevende liste.

I kommuner med mindre enn 5 000 innbyggere får legene et utjamningstilskudd dersom gjennomsnittlig listelengde (antall innbyggere i kommunen per opprettet legehjemmel) er lavere enn 1 200 personer. Alle leger i kommunen får det samme tilskuddet.

Avtalehjemler

Vedtak om tildeling og lokalisering av ny avtalehjemmel treffes av kommunen etter innstilling fra samarbeidsutvalget. I en gruppepraksis vil de øvrige legene ha innflytelse over hvem som blir ny hjemmelshaver. Ledige hjemler kan ikke inndras av kommunen uten avtale med hjemmelshaver. Betingelser for overdragelse av praksis avtales mellom de berørte legene.

Offentlig legearbeid og turnusveiledning

Kommunen kan pålegge legen offentlig helsearbeid med inntil 7,5 timer per uke ved fulltids virksomhet. Tid til ev. veiledning av turnuslege (tre timer per uke) blir trukket fra dette timetallet. Kommunen skal besørge allmennlegens driftsutgifter for å ha turnuslege i sin praksis. Funksjonen som kommunelege I videreføres i fastlegeordningen.

Vikar ved ferie og fravær

Legen har en rekke rettigheter til fravær, for eksempel deltakelse på kurs eller for tjenestegjøring for å beholde spesialistgodkjenning, og rett til ti dagers fravær per år for å utøve fagforeningsarbeid. Legen må delta i kollegiale vikarordninger for å dekke ordinært fravær (ferie, kurs) inntil åtte uker. Legen har rett til selv å skaffe vikar uten kommunens godkjenning, men kan også overlate til kommunen å skaffe vikar ved legemangel eller ekstraordinært fravær, som svangerskapspermisjon eller langvarig sykdom.

Ekstraordinært landsstyremøte

Legeforeningen avholder ekstraordinært landsstyremøte om fastlegeordningen tirsdag 14. november kl. 1100–1800. Møtet holdes på Rainbow Hotel Oslofjord, Sandviksveien 184, 1300 Sandvika (15 km vest for Oslo).

Møtet er åpent for alle medlemmer av Legeforeningen.

LITTERATUR

1. www.legeforeningen.no/nyheter/fraleg/260900.htm (2.10.2000)
 2. www.legeforeningen.no/nyheter/fraleg/260900_6.htm (2.10.2000)
-

Publisert: 20. oktober 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. februar 2026.